

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
(ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
(ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง) มีการแก้ไข โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดี
และการบังคับคดีนอกเขตศาล (มาตรา ๒๗๑)

ศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดี

คือ ศาลที่ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นต้น มีอำนาจกำหนด
วิธีการบังคับคดีและมีอำนาจทำคำวินิจฉัยชี้ขาดหรือทำคำสั่งในเรื่องใดๆ
อันเกี่ยวกับการบังคับคดี

เว้นแต่ ศาลอุทธรณ์/ศาลฎีกา ได้ส่งคดีไปยังศาลชั้นต้นแห่งอื่น
เพื่อให้พิจารณาและพิพากษาใหม่ ดังนั้น ศาลชั้นต้นแห่งอื่นจึงเป็นศาล
ที่มีอำนาจในการบังคับคดี เว้นแต่ศาลอุทธรณ์/ศาลฎีกา จะได้กำหนด
ไว้เป็นอย่างอื่น

กรณีที่จะต้องบังคับคดีนอกเขตศาล

ศาลที่บังคับคดีแทน คือ ศาลที่ทรัพย์นั้นตั้งอยู่

วิธีการขอบังคับคดีนอกเขตศาล หรือให้ศาลอื่นบังคับคดีแทน

๑. ให้ศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีมีอำนาจตั้งให้ศาลอื่นบังคับคดีแทนได้
๒. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษายื่นคำแถลง/เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงาน ให้ศาลที่จะมีการบังคับคดีแทนทราบ พร้อมด้วยสำเนาหมายบังคับคดีหรือสำเนาคำสั่งกำหนดวิธีการบังคับคดี

ในกรณีนี้ ให้ศาลดังกล่าว

- แจ้งให้ศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีทราบโดยไม่ชักช้า
- ตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือมีคำสั่งอื่นใดเพื่อดำเนินการบังคับคดีต่อไป
- มีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขกระบวนการวิธีการบังคับคดีเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ผิดพลาด หรือฝ่าฝืนกฎหมาย รวมถึงดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

ข้อสังเกต

๑. การยื่นคำร้องต่อศาลที่บังคับคดีแทนจะต้องยื่นก่อนที่การบังคับคดีได้เสร็จสิ้นและแจ้งผลการบังคับคดีไปยังศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีแล้ว จึงยังคงเป็นไปตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๑๙/๒๕๑๕ (ป) ที่จะต้องยื่นก่อนที่ศาลที่บังคับคดีแทนได้ส่งทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการบังคับคดีไปยังศาลออกหมายบังคับคดีหรือศาลที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดตัดสินคดีนั้น
๒. อำนาจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่นใดที่เกี่ยวข้อง หมายความว่ารวมถึง การรับอุทธรณ์ หรือฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีแทน จึงยังคงเป็นไปตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๕๔/๒๕๕๐ ที่ว่า เมื่อคู่ความยื่นคำร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาดต่อศาลซึ่งได้รับมอบหมายให้บังคับคดีแทน เมื่อศาลดังกล่าวได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว การยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวก็ต้องยื่นต่อศาลนั้นตามมาตรา ๒๒๙

๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำบังคับ การขอบังคับคดี การพิจารณาคำขอบังคับคดี การขอให้ศาลไต่สวนเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

คำบังคับ (มาตรา ๒๗๒)

คำบังคับออกเมื่อไร?

๑. เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ต้องมีการบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา
๒. ให้ศาลออกคำบังคับทันทีที่ได้อ่าน หรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา

ให้ถือว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทราบคำบังคับในวันนั้น

คำบังคับ

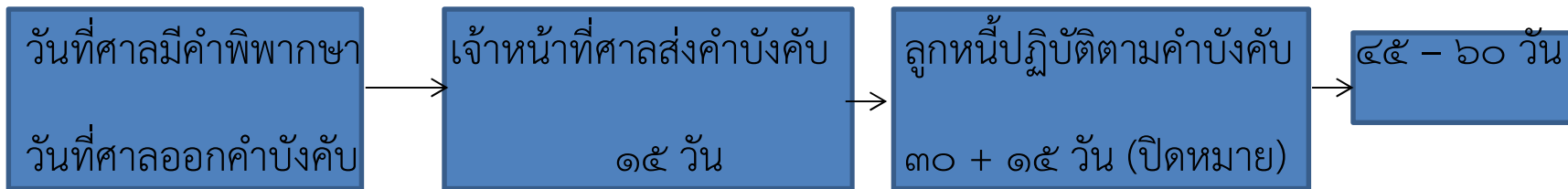
กรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษาขาดนัดยื่นคำให้การ/ขาดนัดพิจารณา

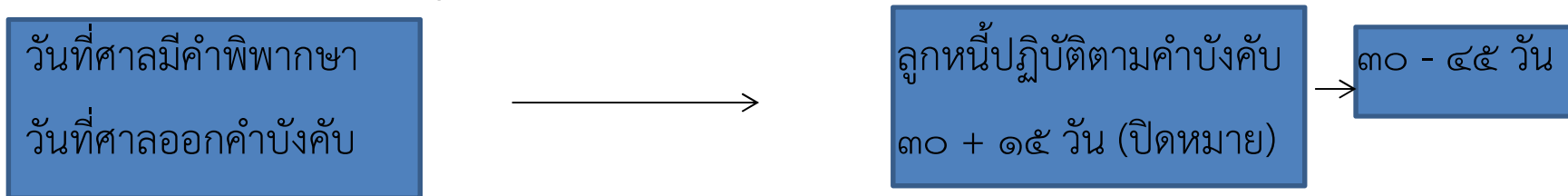
ศาลต้องส่งคำบังคับให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา
โดยวิธีส่งหมายธรรมดาหรือวิธีอื่นแทน

ระยะเวลาการออกค้ำบังคับ

ก่อนแก้ไขกฎหมาย กรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ได้อยู่ในศาลในวันที่ศาลได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง

หลังแก้ไขกฎหมาย กรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษาขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณาและไม่ได้อยู่ในศาลในวันที่ศาลได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง

คำบังคับ (มาตรา ๒๗๓)

กำหนดให้ใช้เงิน ส่งทรัพย์สิน กระทำการ งดเว้นกระทำการ

สิ่งที่ศาลต้องระบุในคำบังคับ

- ๑. ระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ อันจะต้องใช้เงิน ส่งทรัพย์สิน กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการใดๆ
- ๒. ถ้าเป็นคดีมโนสาเร่ (คดีที่ไม่มีข้อยุ่งยาก) ศาลไม่จำเป็นต้องให้เวลาแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา เกินกว่าสิบห้า วัน ในอันที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษา
- ๓. ถ้าเป็นคดีขาดนัดยื่นคำให้การหรือขาดนัดพิจารณา และลูกหนี้ตามคำพิพากษา ทนายความ หรือผู้รับมอบฉันทะ ไม่ได้อยู่ในศาลเวลาที่ออกคำบังคับ ให้ศาลให้เวลาแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาในอันที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

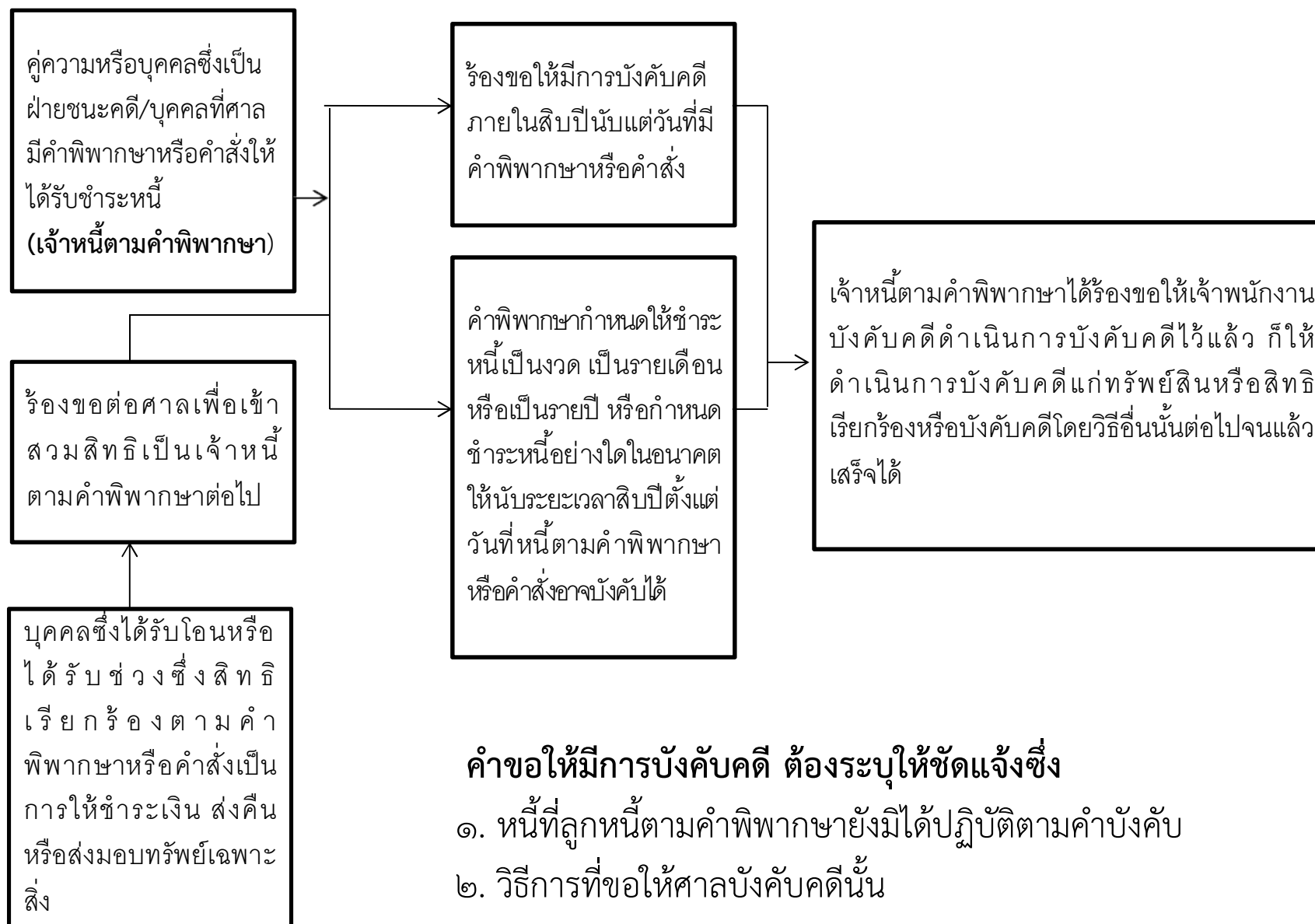
การขอคุ้มครองประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา
หลังจากมีคำพิพากษา

ระหว่างที่ระยะเวลาตามคำบังคับยังไม่ครบกำหนดหรือการปฏิบัติตามวิธีการ
หรือเงื่อนไขในคำบังคับยังไม่เสร็จสิ้น (มาตรา ๒๗๓ วรรคสี่) หรือ ถ้ามีเหตุ
จำเป็น ระหว่างที่ศาลยังมิได้กำหนดวิธีการบังคับคดีตามที่เจ้าหน้าที่ตามคำ
พิพากษามีคำขอ (มาตรา ๒๗๕ วรรคสอง)

เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลให้มีคำสั่งกำหนดวิธีการ
อย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของตนก็ได้

การขอบังคับคดี (มาตรา ๒๗๔)

ข้อสังเกต

๑. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่ดำเนินการบังคับคดีตามขั้นตอนครบถ้วนภายในสิบปี คือ ร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี แจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบว่าศาลได้ออกหมายบังคับคดีแล้ว และแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้ดำเนินการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินใดบ้าง ยังคงสามารถดำเนินการบังคับคดีต่อไปจนแล้วเสร็จได้ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘๒/๒๕๓๑, ฎ.๗๒๐๙/๒๕๔๗, ฎ.๒๖๖๕/๒๕๔๘)
๒. ระยะเวลาบังคับคดีภายใน ๑๐ ปี ยังคงเริ่มแต่วันมีคำพิพากษาของศาล **ชั้นที่สุด**ในคดีนั้น ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๗๓๑/๒๕๕๘ (ประชุมใหญ่)
๓. แนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่กำหนดให้บุคคลภายนอกไม่อาจสวมสิทธิหรือใช้สิทธิบังคับคดีแทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ไม่อาจใช้ได้อีกต่อไป (ฎ.๖๘๖๒/๒๕๕๓, ฎ.๗๕๖๗/๒๕๔๗, ฎ.๒๕๖๒/๒๕๕๐, คท.๔๗/๒๕๕๐)

การพิจารณาคำขอบังคับคดี (มาตรา ๒๗๖)

๑. ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทราบหรือถือว่าได้ทราบคำบังคับแล้ว
๒. ระยะเวลาตามคำบังคับได้ล่วงพ้นไปแล้ว
๓. คำขอระบุข้อความไว้ครบถ้วน

๑. ออกหมายบังคับคดี ถ้าการบังคับคดีต้องทำโดยทางเจ้าพนักงานบังคับคดี
๒. มีคำสั่งกำหนดวิธีการตามที่เหมาะสมเท่าที่สภาพแห่งการบังคับคดีจะเปิดช่อง ถ้าการบังคับคดีไม่ต้องตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี
๓. ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติว่าด้วยการนั้น ถ้าเป็นการขอให้สั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา

อำนาจศาลในการไต่สวนเกี่ยวกับกิจการ
และทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา (ตามมาตรา ๒๗๗)

เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีเหตุอันควรเชื่อ

๑. ลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินมากกว่าที่ตนทราบ
๒. ไม่ทราบว่าทรัพย์สินตั้งอยู่หรือเก็บรักษาไว้ที่ใด
๓. มีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินใดเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือไม่

ศาลไต่สวน

ยื่นคำขอฝ่ายเดียว
โดยทำเป็นคำร้อง

เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

ศาลมีอำนาจ

- ออกหมายเรียกลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลอื่น ที่เชื่อว่าอยู่ในฐานะที่จะให้ถ้อยคำอันจะเป็นประโยชน์
- สั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือหรืออำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

๓. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองเจ้าพนักงานบังคับคดีให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๘๕)

“ความรับผิดทางละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือต่อบุคคลภายนอกเพื่อความเสียหายที่เกิดจากหรือเกี่ยวเนื่องกับ การยึด อายัด หรือขายทรัพย์สินโดยมิชอบหรือเกินกว่าที่จำเป็นแก่การบังคับคดี หรือการบังคับคดีโดยมิชอบในกรณีอื่น ย่อมไม่ตกแก่เจ้าพนักงานบังคับคดี แต่ตกอยู่แก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้กระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้

ในกรณีที่ความรับผิดตกแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง และเป็นเรื่องความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ การใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือตามกฎหมายอื่นไม่ว่าโดยบุคคลใด ให้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม

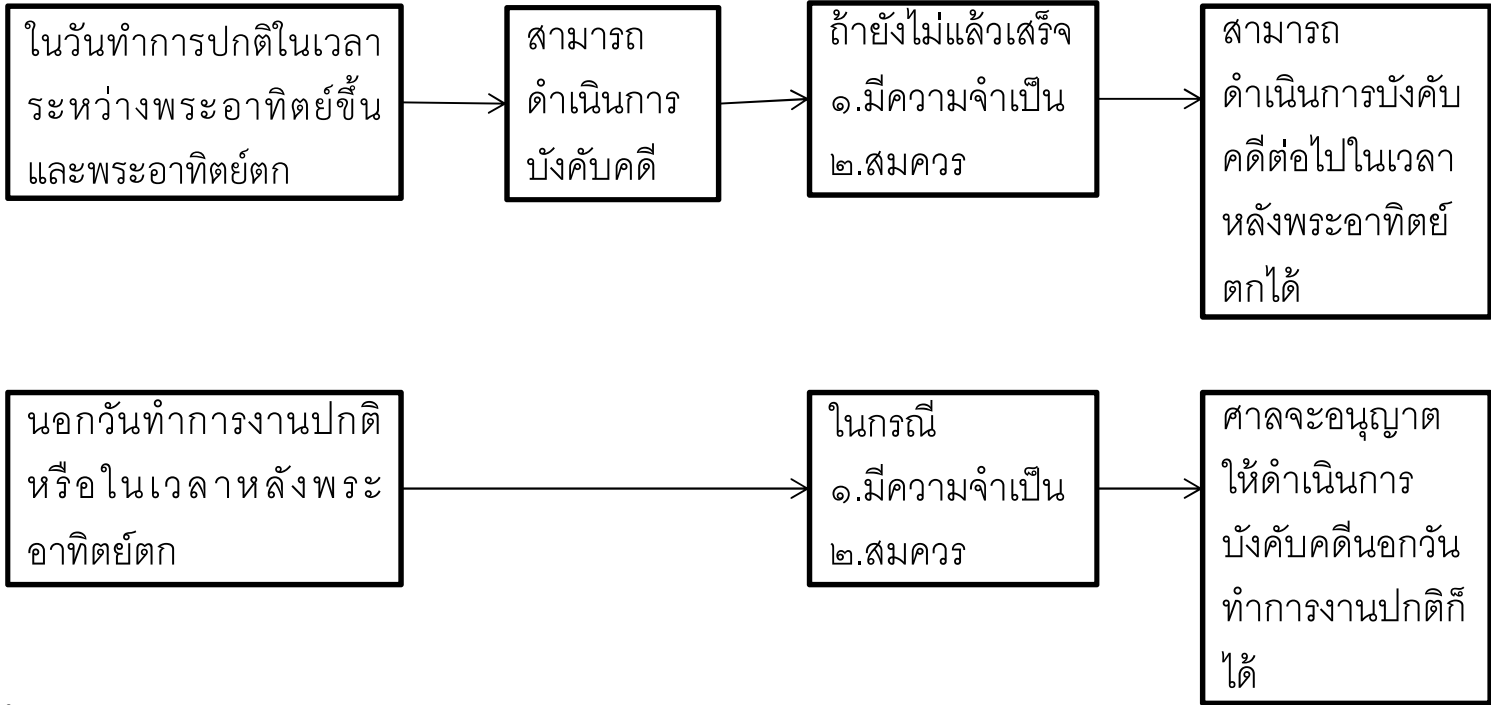
ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องอัน
จะต้องยึดหรืออายัดหรือไม่ขายทรัพย์สิน หรือไม่ดำเนินการบังคับคดีในกรณีอื่น
หรือไม่กระทำการดังกล่าวภายในเวลาอันควรโดยจงใจหรือปราศจากความ
ระมัดระวังหรือโดยสมรู้เป็นใจกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเหตุให้เจ้าหนี้ตามคำ
พิพากษาได้รับความเสียหาย ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ข้อสังเกต

๑. ความรับผิดชอบทางละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือต่อบุคคลภายนอก เพื่อความเสียหายที่เกิดจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการยึดอายัด หรือขายทรัพย์สิน โดยมีขอบหรือเกินกว่าที่จำเป็นแก่การบังคับคดี ตกแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา **เว้นแต่** เจ้าพนักงานบังคับคดีได้กระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งป.วิ.พ.

๒. กรณีเจ้าพนักงานบังคับคดีกระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ.และเป็นเรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือกรณีเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ดำเนินการบังคับคดีในเวลาอันสมควร โดยจงใจหรือปราศจากความระมัดระวังหรือโดยสมรู้ เป็นใจ กับลูกหนี้ตามคำพิพากษา เป็นเหตุให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเสียหายให้คดีอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม

ระยะเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดี (มาตรา ๒๘๑)

ข้อสังเกต

การขายทอดตลาดสามารถกระทำในวันหยุดงานหรือในเวลาใด ๆ นอกเวลาทำการปกติก็ได้ ตามมาตรา ๓๓๑ วรรคสอง โดยไม่ต้องขออนุญาตจากศาล

๔. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี การงด
การบังคับคดี การถอนการบังคับคดี การเพิกถอนหรือแก้ไขการบังคับคดี
ที่ผิดระเบียบ ให้เกิดความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี (มาตรา ๒๘๗)

บุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ได้แก่

- (๑) เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา และในกรณีที่มีการอายัดสิทธิเรียกร้อง ให้รวมถึง ลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้อง ผู้ทรงสิทธิเรียกร้อง หรือ ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้อง
- (๒) บุคคลผู้มีทรัพย์สินหรือได้จดทะเบียนสิทธิของตนเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกบังคับคดี
- (๓) บุคคลซึ่งได้ยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๓๒๓ มาตรา ๓๒๔ มาตรา ๓๒๖ และมาตรา ๓๒๙ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ถูกบังคับคดี
- (๔) บุคคลผู้เป็นเจ้าของรวมหรือบุคคลผู้มีบุริมสิทธิ สิทธิยึดหน้าหวง หรือสิทธิอื่นตามมาตรา ๓๒๒ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ถูกบังคับคดี
- (๕) บุคคลอื่นใดที่ต้องเสียหายเพราะเหตุแห่งการดำเนินการบังคับคดีนั้น

นอกจากสิทธิอื่น
ตามที่บัญญัติใน
ป.วิ.พ. ยังมีสิทธิ
และหน้าที่

- (๑) **อยู่รู้เห็นด้วย**ในการดำเนินการบังคับคดี ที่ตนมีส่วนได้เสีย แต่ต้องไม่ทำการป้องกัน หรือขัดขวางการบังคับคดี รวมทั้ง**เข้าสู่ราคา หรือหาบุคคลอื่นเข้าสู่ราคา**ในการขายทอดตลาด
- (๒) ขออนุญาตตรวจหรือคัดสำเนาเอกสารอันเกี่ยวข้องกับการบังคับคดีทั้งหมดหรือแต่บางฉบับ หรือขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีคัดหรือรับรองสำเนาเอกสารนั้นโดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่ระบุไว้ในตาราง ๒ ท้ายประมวลกฎหมายนี้

ข้อสังเกต

๑. นอกจาก ป.วิ.พ. ที่แก้ไขใหม่จะกำหนดถึงสิทธิต่าง ๆ ของผู้มีส่วนได้เสียแล้ว ป.วิ.พ. ที่แก้ไขใหม่ยังกำหนดถึงหน้าที่ของผู้มีส่วนได้เสียด้วย ตามมาตรา ๒๘๘ โดยมีการเพิ่มเติมหน้าที่ในการเข้าสู่ราคาหรือหาบุคคลอื่นเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดเข้ามา เนื่องจาก ป.วิ.พ. ที่แก้ไขใหม่นี้ ได้นำเรื่องการคัดค้านการขายทอดตลาดเพราะราคาต่ำเกินสมควร ตามมาตรา ๓๐๙ ทวิ วรรคสอง ออกไป เพื่อไม่ให้เกิดการประวิงการขายทอดตลาด โดยให้โอกาสผู้มีส่วนได้เสียเข้าสู่ราคาหรือหาบุคคลอื่นเข้าสู่ราคาก่อนการขายทอดตลาด

การงดการบังคับคดี (มาตรา ๒๘๙)

- (๑) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้งดการบังคับคดีเพราะเหตุมีการยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่และได้แจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙๙ เบญจ วรคหนึ่งหรือมาตรา ๒๐๗
- (๒) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้งดการบังคับคดี และได้ส่งคำสั่งนั้นไปให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการบังคับคดีไว้ภายในระยะเวลาหรือเงื่อนไขตามที่ศาลกำหนด
- (๓) เมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนตกลงงดการบังคับคดีไว้ชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือภายในเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งโดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี

(๔) เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ขอบังคับคดีไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕๔

(๕) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้งดการบังคับคดีเพราะเหตุฉุกเฉินนี้ตามคำพิพากษายื่นคำร้องต่อศาลให้งดการบังคับคดีไว้ โดยเหตุที่ตนได้ยื่นฟ้องเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเป็นคดีเรื่องอื่นในศาลเดียวกันนั้นไว้แล้วซึ่งศาลยังมีได้วินิจฉัยชี้ขาด และถ้าหากตนเป็นฝ่ายชนะจะไม่ต้องมีบังคับคดี เพราะสามารถหักกลบบลบนั่นกันได้

ข้อสังเกต

ยังคงเป็นไปตามหลักการเดิม แต่กำหนดถึงเหตุในการงดการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีการกำหนดกระบวนการให้ครบถ้วน และเป็นธรรมแก่คู่ความทุกฝ่าย

การถอนการบังคับคดี (มาตรา ๒๙๒)

- (๑) เมื่อศาลมีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดีเนื่องจากลูกหนี้ตามคำพิพากษายื่นอุทธรณ์หรือฎีกา และได้วางเงินต่อศาลเป็นจำนวนพอชำระหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียม และค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี หรือได้หาประกันมาให้จนเป็นที่พอใจของศาลสำหรับจำนวนเงินเช่นว่านี้
- (๒) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดีเนื่องจากคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีได้ถูกกลับหรือถูกยกหรือหมายบังคับคดีได้ถูกเพิกถอน แต่ถ้าคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีนั้นได้ถูกกลับแต่เพียงบางส่วนการบังคับคดีอาจดำเนินการต่อไปจนกว่าเงินที่รวบรวมได้นั้นจะพอชำระแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา
- (๓) เมื่อศาลได้แจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบว่าศาลมีคำสั่งอนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่ตามมาตรา ๑๙๙ เบญจ วรรคสาม และมาตรา ๒๐๗

(๔) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดีตามมาตรา ๒๙๓

(๕) เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้วางเงินต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี เพื่อเป็นการชำระหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี

(๖) เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนสละสิทธิในการบังคับคดี

ในกรณีเช่นว่านี้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้นจะบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาสำหรับหนี้ชั้นอื่นอีกมิได้

(๗) เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนขอถอนการบังคับคดี

ข้อสังเกต

๑. กำหนดเหตุที่เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการบังคับคดี โดย (๑) – (๔) เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการบังคับคดีเมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดี ส่วน (๕) – (๗) เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการบังคับคดีได้เอง
๒. การถอนการบังคับคดี ตาม (๗) หมายถึงการถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น ๆ ต่างจากการสละสิทธิการบังคับคดี ซึ่งหมายถึงการถอนการบังคับคดีทั้งหมด
๓. การวางเงินตาม (๑) เป็นการวางเงินต่อศาลเพื่อประกันการปฏิบัติตามคำพิพากษา ส่วนการวางเงินตาม (๕) เป็นการเงินต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษา

การเพิกถอนหรือแก้ไขการบังคับคดีที่ผิดระเบียบ (มาตรา ๒๙๕)

ข้อสังเกต

๑. ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำบังคับ หมายถึงบังคับคดี หรือคำสั่งศาลในชั้นบังคับคดี **บกพร่อง ผิดพลาด หรือฝ่าฝืนกฎหมาย** ซึ่งแตกต่างจากบทบัญญัติเดิมที่มีเพียงกรณีฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้เท่านั้น

๕. แก้ไขเพิ่มเติมประเภทของทรัพย์สินและจำนวนทุนทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความ รับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

ตามบทบัญญัติใหม่ เมื่อมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับจำนวนทรัพย์สินที่ไม่อยู่ใน
ความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ลูกหนี้ตามคำพิพากษาอาจร้องขอต่อเจ้าพนักงาน
บังคับคดีในการกำหนดจำนวนราคาแตกต่างจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายได้ และ
ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอาจร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับ
คดีกำหนดจำนวนราคาใหม่ได้ ซึ่งแตกต่างจากบทบัญญัติเดิมที่ให้ศาลเป็นผู้กำหนด
จำนวนราคา อย่างไรก็ตาม เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งตามที่ลูกหนี้หรือ
เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาร้องขอไปนั้น ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษายังคงมีสิทธิ
คัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อศาลได้ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้
ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี (มาตรา ๓๐๑ วรรคสอง)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการขอให้ศาลบังคับบุคคลภายนอกชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้อง สิทธิของบุคคลภายนอกและผู้มีส่วนได้เสียกับทรัพย์สินที่ถูกบังคับคดี ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การขอให้ศาลบังคับบุคคลภายนอกชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้อง ตามมาตรา ๓๒๑

“ถ้าบุคคลภายนอกไม่ชำระหนี้ตามคำสั่งอายัดของศาลหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีตามมาตรา ๓๑๖ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอาจยื่นคำร้องต่อศาลให้บังคับบุคคลภายนอกนั้น ปฏิบัติการชำระหนี้ตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งหรือชำระค่าสินไหมทดแทน เพื่อการไม่ชำระหนี้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีก็ได้ เมื่อศาลทำการไต่สวนแล้วถ้าเป็นที่พอใจว่าสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นมีอยู่จริงและอาจบังคับได้ จะมีคำสั่งให้บุคคลภายนอกปฏิบัติการชำระหนี้ตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งหรือให้

ชำระค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้ ถ้าบุคคลภายนอกนั้นมิได้ปฏิบัติ
ตามคำสั่งของศาล เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอาจร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแก่
บุคคลภายนอกนั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาก็ได้”

ตามบทบัญญัติดังกล่าว ศาลต้องไต่สวนจนเป็นที่พอใจว่าหนี้ที่มีคำสั่งอายัดไป
นั้น เป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและอาจบังคับได้ ซึ่งแตกต่างจากบทบัญญัติเดิมที่พิจารณาว่าเป็น
หนี้ที่มีอยู่จริง เมื่อพิจารณาได้ความดั่งข้างต้นแล้ว ศาลจะมีคำสั่งให้บุคคลภายนอก
ปฏิบัติการชำระหนี้ตามจำนวนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งหรือให้ชำระค่าสินไหม
ทดแทนตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้”

การร้องขั้ดทรัพย์ (มาตรา ๓๒๓)

- จำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดไว้
- ตนเป็นเจ้าของรวมซึ่งมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในทรัพย์สินนั้นซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ได้แบ่งการครอบครองเป็นส่วนสัดส่วน
- ตนเป็นเจ้าของรวมในทรัพย์สินนั้นซึ่งเป็นสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทรัพย์แบ่งได้
- ตนเป็นผู้อยู่ในฐานะอันจะให้จดทะเบียนสิทธิของตนในทรัพย์สินนั้นได้อยู่ก่อน

ส่งสำเนาให้ใครบ้าง?

- โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา
- จำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา
- เจ้าพนักงานบังคับคดี

ยื่นคำร้องต่อศาลที่ออก
หมายบังคับคดี

- ศาลที่ได้พิจารณาและ
ชี้ขาดตัดสินคดีใน
ชั้นต้น
- ศาลที่บังคับคดีแทน

ภายในระยะเวลา

- หกสิบวัน นับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สิน
- เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ**
เจ็ดวัน ก่อนวันที่เจ้าพนักงานบังคับคดี
กำหนดไว้เพื่อการขายทอดตลาด
- เมื่อมีเหตุสุดวิสัย**
ระยะเวลาใด ๆ ก่อนการขายทอดตลาด

กรณีของสดเสี้ง่าย

- หกสิบวัน นับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สิน
- เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ** ระยะเวลาใด ๆ
ก่อนจ่ายเงินจากการขายแก่เจ้าหนี้ตามคำ
พิพากษา หรือก่อนบัญชีส่วนเฉลี่ยเป็นที่สิ้นสุด

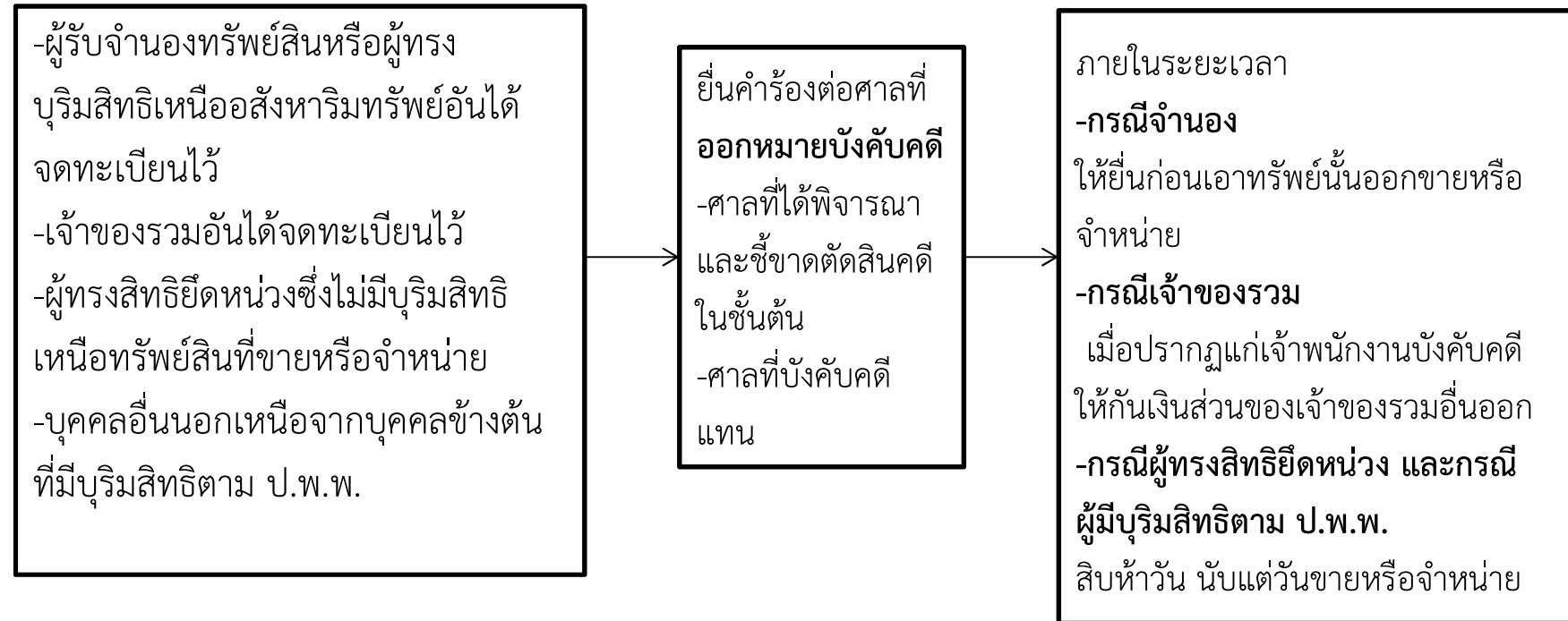
ข้อสังเกต

๑. ระบบเดิมเมื่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีให้ศาลอื่นบังคับคดีแทน อำนาจต่าง ๆ จะไปอยู่กับศาลที่บังคับคดีแทน ตามมาตรา ๑๕ วรรคท้าย โดยให้ศาลนั้นดำเนินการเสมือนหนึ่งเป็นศาลที่บังคับคดีแทนตามมาตรา ๓๐๒ วรรคสาม ถ้ามีการขอให้ศาลต่างจังหวัดบังคับคดีแทน การร้องขอตทรัพย์ควรจะยื่นที่ศาลนั้น เพราะมีความสะดวกกว่าที่จะกลับมาศาลที่ออกหมายบังคับคดี ทั้งนี้ ไม่ได้ตัดอำนาจของศาลที่ออกหมายบังคับคดีด้วย เพราะฉะนั้นสามารถร้องขอตทรัพย์ได้ทั้งสองศาล ซึ่งการร้องขอตทรัพย์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ได้แบ่งการครอบครองเป็นส่วนสัด จะเป็นการแบ่งการครอบครองเป็นส่วนสัดตามข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่จึงต้องมีการร้องขอตทรัพย์ในส่วนนั้น โดยยื่นคำร้องขอต่อศาลที่ออก

หมายบังคับคดีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการยึดทรัพย์สินนั้น แต่ถ้าไม่สามารถยื่นคำร้องขอภายในระยะเวลาดังกล่าว บุคคลนั้นจะยื่นคำร้องขอเมื่อพ้นระยะเวลาเช่นว่านั้นได้ก็ต่อเมื่อมีพฤติการณ์พิเศษและได้ยื่นคำร้องขอไม่ช้ากว่าเจ็ดวันก่อนวันที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดไว้เพื่อการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินนั้นเป็นครั้งแรก

๒. กรณีที่มีเหตุสุดวิสัย บุคคลนั้นจะยื่นคำร้องขอในภายหลังก็ได้ แต่จะต้องยื่นเสียก่อนวันขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินนั้น

สิทธิของผู้มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินและการบังคับคดีเอาทรัพย์สินที่มีบุริมสิทธิดังกล่าว
(มาตรา ๓๒๔)

ข้อสังเกต

- กำหนดรองรับถึงผู้ที่มีสิทธิจะได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยอาศัยอำนาจแห่งการเป็นผู้มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การขอเฉลี่ยทรัพย์สิน มาตรา ๓๒๖

ยังคงหลักการตามกฎหมายเดิม แต่มีการเปลี่ยนแปลงระยะเวลาที่ยื่นคำร้อง โดยให้ยื่นก่อนสิ้นระยะเวลา**สิบห้าวัน** เพื่อให้กำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้อง สอดคล้องกับมาตราอื่น ๆ ในลักษณะนี้

๗. แก้ไขเพิ่มเติมการบังคับคดีในกรณี queขอให้ศาลสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติภายหลังจากที่ศาลได้ออกหมายจับลูกหนี้ตามคำพิพากษา และการบังคับสัญญาประกัน ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลเกี่ยวกับการสั่งกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อรองรับในกรณีที่ผู้ประกันในชั้นศาลขัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ และกำหนดให้นำมาตรการจับกุมหรือกักขังมาใช้กับบุคคลอื่นด้วย

๘. กำหนดกระบวนการรองรับในกรณีที่เป็นการบังคับคดีอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ขอบังคับคดีวางเงินหรือหาประกันต่อศาลเพื่อเป็นประกันความเสียหายอันเกิดจากการบังคับคดีนั้น และกำหนดกระบวนการเยียวยาผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการบังคับคดี

มาตรการเยียวยาผู้ต้องเสียหายจากการบังคับคดีผิดพลาด

ตามป.วิ.พ.ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่แก้ไขใหม่ นอกจากจะเพิ่มเติมหลักการให้สิทธิแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนในกรณีที่ค่าแห่งสิทธิเรียกร้องซึ่งอายุัดไว้นั้นต้องเสื่อมเสียไปเพราะความผิดของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๓๒๑ แล้ว ยังมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติในลักษณะทำนองเดียวกันนี้ เพื่อเยียวยาความเสียหายให้แก่บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการบังคับคดีผิดพลาด ในกรณีอื่น ๆ อีกหลายกรณีด้วยกัน ดังนี้

๑. กรณีความเสียหายจากการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินผิด โดยความผิดหรือเลินเล่อของผู้ขอบังคับคดีตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสี่

๒. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นหรือเกี่ยวเนื่องกับการยึด आयัด หรือขายทรัพย์สินโดยมิชอบ หรือเกินกว่าที่จำเป็นแก่การบังคับคดี นั้น ตามมาตรา ๒๘๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๓. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นหรือเกี่ยวเนื่องกับการที่เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ยึดทรัพย์สิน หรืออายัดสิทธิเรียกร้อง หรือไม่กระทำการดังกล่าวภายในเวลาอันควร โดยจงใจหรือปราศจากความระมัดระวังโดยสมควรเป็นใจกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๒๘๕ วรรคสาม

๔. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากการยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ โดยคำขอนั้น ไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า ตามมาตรา ๒๘๙ (๑)

๕. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากเหตุเน้นซ้ำในการบังคับคดีอันเกิดจากการยื่นคำร้อง ให้งดการบังคับคดีโดยเหตุที่ตนได้ยื่นฟ้องเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเป็นคดีเรื่องอื่นในศาล เดียวกันนั้นไว้แล้ว ตามมาตรา ๒๙๐ วรรคสอง

๖. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากการยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำบังคับ
หมายบังคับคดี หรือคำสั่งศาลในชั้นบังคับคดี ตามมาตรา ๒๙๕ วรรคหนึ่ง หรือยื่น
คำร้องขอให้เพิกถอนการดำเนินการบังคับคดีคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี
ตามมาตรา ๒๙๕ วรรคสอง โดยคำร้องนั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า
ตามมาตรา ๒๙๕ วรรคหก

๗. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากการยื่นคำร้องขัดทรัพย์ โดยไม่มีมูลและยื่นเข้ามา
เพื่อประวิงการบังคับคดี ตามมาตรา ๓๒๓ วรรคห้า

๘. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากบุคคลภายนอกผู้ถูกอายัดหรือบุคคลผู้จะต้อง
เสียหายเพราะคำสั่งอายัด ได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งอายัด โดยไม่มีมูลและยื่นเข้ามา
เพื่อประวิงคดี ตามมาตรา ๓๒๕

มาตรการป้องกันการยื่นคำร้องโดยไม่มีมูลและประวิงคดีให้ชักช้า

นอกจากป.วิ.พ.ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่แก้ไขใหม่จะมีหลักการให้ผู้ต้องเสียหาย เนื่องจากการบังคับคดีผิดพลาด อาจยื่นคำขอต่อศาลขอให้บังคับบุคคลผู้กระทำให้เกิดความเสียหายชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนได้โดยไม่ต้องยื่นฟ้องเป็นคดีใหม่ และอาจบังคับคดีแก่บุคคลนั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา ในมาตรา ที่แก้ไขใหม่ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว กฎหมายที่แก้ไขใหม่ยังเพิ่มมาตรการป้องกันการยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำบังคับ หมายบังคับคดี หรือคำสั่งศาลในชั้นบังคับคดี หรือเพิกถอนการดำเนินการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี คำร้องขัดทรัพย์ หรือคำร้องคัดค้านคำสั่งอายัด โดยไม่มีมูลและประวิงการบังคับคดีให้ชักช้า โดยการให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ร้องวางเงินหรือหาประกันต่อศาลได้อีกด้วย ดังนี้

๑. กรณีศาลมีคำสั่งงดการบังคับคดีเพราะเหตุมีการยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ ตามมาตรา ๒๘๙(๑)

มาตรา ๒๘๙ (๑) วรรคสอง ที่แก้ไขใหม่ บัญญัติว่า “ในกรณีดังกล่าว ถ้าเจ้าหนี้ ตามคำพิพากษายื่นคำร้องว่าตนอาจได้รับความเสียหายจากการยื่นคำขอดังกล่าว และมีพยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำขอนั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงการ บังคับคดี ศาลมีอำนาจสั่งให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาว่างเงินหรือหาประกันตามที่ ศาลเห็นสมควรภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด เพื่อเป็นประกันการชำระค่าสินไหม ทดแทนแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสำหรับความเสียหายที่อาจได้รับเนื่องจากเหตุ เน้นซ้ำในการบังคับคดีอันเกิดจากการยื่นคำขอนั้น หรือกำหนดวิธีการชั่วคราว เพื่อคุ้มครองอย่างใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้ ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่งศาล ให้ศาลสั่งเพิกถอนคำสั่งที่ให้งดการบังคับคดี”

๒. กรณียื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำบังคับ หมายถึงบังคับคดี หรือคำสั่งศาลในชั้นบังคับคดี หรือเพิกถอนการดำเนินการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี ตามมาตรา ๒๙๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

มาตรา ๒๙๕ วรรคห้า ที่แก้ไขใหม่ บัญญัติว่า “ในการยื่นคำร้องต่อศาลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หากมีพยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำร้องนั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องวางเงินหรือหาประกันต่อศาลตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรเพื่อเป็นประกันการชำระค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลนั้นสำหรับความเสียหายที่อาจได้รับจากการยื่นคำร้องนั้น ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องนั้นเสียส่วนเงินหรือการที่วางไว้ต่อศาลดังกล่าว เมื่อศาลเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต่อไป จะสั่งคืนหรือยกเลิกประกันนั้นก็ได้ คำสั่งของศาลที่ออกตามความในวรรคนี้ให้เป็นที่สุด”

๓. กรณียื่นคำร้องขັดทรัพย์ ตามมาตรา ๓๒๓ วรรคหนึ่ง

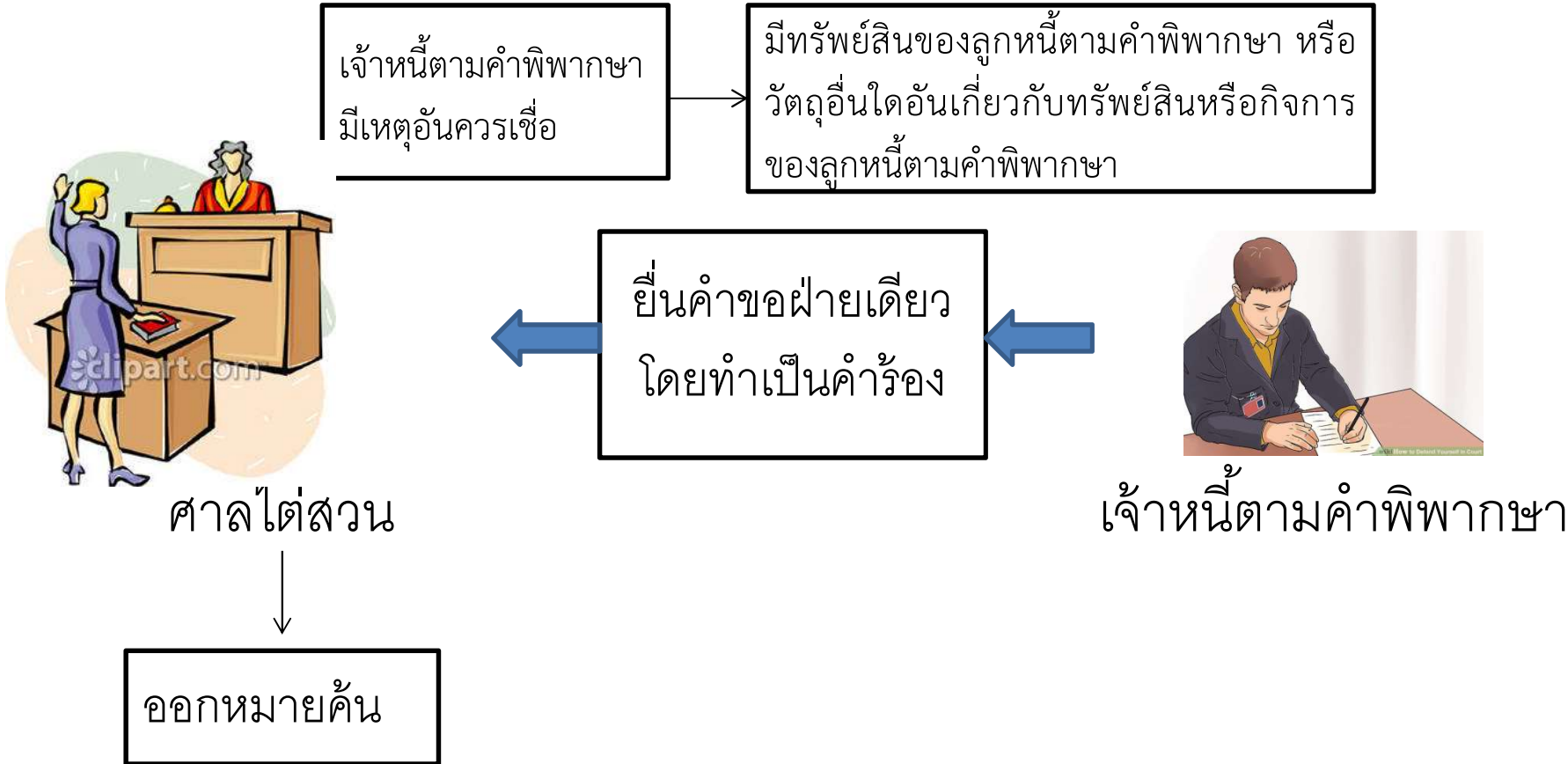
มาตรา ๓๒๓ วรรคสี่ ที่แก้ไขใหม่ บัญญัติว่า “โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอาจยื่นคำร้องว่าคำร้องขอ นั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงการบังคับคดี เมื่อปรากฏพยานหลักฐานเบื้องต้นว่าคำร้องนั้นฟังได้ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กล่าวอ้างวางเงินหรือหาประกันต่อศาลตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร เพื่อเป็นประกันการชำระค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสำหรับความเสียหายที่อาจได้รับจากการยื่นคำร้องขอ นั้น ถ้าผู้กล่าวอ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ส่วนเงินหรือประกันที่วางไว้ต่อศาลดังกล่าว เมื่อศาลเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต่อไป จะสั่งคืนหรือยกเลิกประกันนั้นก็ได้ คำสั่งของศาลตามวรรคนี้ให้เป็นที่สุด”

๔. กรณียื่นคำคัดค้านคำสั่งอายัด ตามมาตรา ๓๒๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

มาตรา ๓๒๕ วรรคสี่ ที่แก้ไขใหม่ บัญญัติว่า “ในระหว่างการพิจารณาคำร้องคัดค้านตามวรรคสาม เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอาจยื่นคำร้องว่าคำร้องคัดค้านนั้นไม่มีมูล และยื่นเข้ามาเพื่อประวิงการบังคับคดี เมื่อปรากฏพยานหลักฐานเบื้องต้นว่าคำร้องนั้นฟังได้ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ร้องคัดค้านวางเงินหรือหาประกันต่อศาลตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร เพื่อเป็นประกันการชำระเงินค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสำหรับความเสียหายที่อาจได้รับจากการยื่นคำร้องคัดค้านนั้น ถ้าผู้ร้องคัดค้านไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคำร้องคัดค้าน ส่วนเงินหรือประกันที่วางไว้ต่อศาลดังกล่าว เมื่อศาลเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต่อไป จะสั่งคืนหรือยกเลิกประกันนั้นก็ได้”

๙. กำหนดเพิ่มเติม เรื่อง อำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการค้น
สถานที่ของบุคคลอื่นต้องผ่านการพิจารณาไต่สวนจากศาลเสียก่อน

อำนาจของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการค้นสถานที่ของบุคคลอื่น

๑๐. เพิ่มเติมหลักการบังคับคดีในกรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลกำหนดให้ ลูกหนี้ตามคำพิพากษาส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

เนื่องจากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีความประสงค์ที่จะได้ทรัพย์สินเฉพาะสิ่งนั้นๆ มากกว่าการได้รับชำระหนี้เป็นเงิน จึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความประสงค์ที่แท้จริงดังกล่าว ซึ่งศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ลูกหนี้ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา โดยตามมาตรา ๓๔๗ วรรคแรก บัญญัติให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจยึดทรัพย์สินเฉพาะสิ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล นั้น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา

แม้ในกรณีที่ทรัพย์สินมีการยึดหรืออายัดไว้เพื่อเอาชำระหนี้ในคดีอื่นแล้ว ตามมาตรา ๓๔๗ วรรคสอง ก็บัญญัติให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของทรัพย์สินชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีขอให้มีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ตน อย่างไรก็ตามมาตรานี้ยังมีมาตรการคุ้มครองเจ้าหนี้รายอื่นที่ได้ยึดหรือ

อายัดทรัพย์สินนั้นไว้ โดยให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาของทรัพย์สินเฉพาะสิ่งต้องแสดงให้เห็นเป็นที่พอใจแก่ศาลว่า เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาผู้ขอยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีอื่นนั้นสามารถบังคับคดีเอาจากทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้พอเพียง หากไม่สามารถแสดงให้เห็นได้ดังนั้น ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามีสิทธิเข้าเฉลี่ยในเงินที่ได้จากการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นนั้น และให้นำมาตรา ๓๒๖ และมาตรา ๓๒๙ มาใช้บังคับ

ในการบังคับคดีให้ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินที่มีทะเบียนกรรมสิทธิ์หรือมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษานั้น ก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนต่อไป (มาตรา ๓๔๘ วรรคแรก)

๑๑. เพิ่มหลักการขึ้นใหม่เพื่อรองรับถึงกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้หรือแสดงว่าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือบุคคลใดได้มาซึ่งทรัพย์สินที่มีทะเบียน โดยเพิ่มขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน

การบังคับคดีในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้หรือแสดงว่าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือบุคคลใดได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ ทรัพย์สินหรือสิทธิอื่นๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน หากทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่มีทะเบียนและมีเหตุขัดข้องไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนได้ เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือบุคคลดังกล่าวอาจมีคำขอให้ศาลสั่งให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดำเนินการจดทะเบียนให้ผู้มีสิทธิมีชื่อในทะเบียนให้เป็นไปตามคำสั่งศาล (มาตรา ๓๖๐ วรรคแรก)

๑๒. กำหนดกรณีการบังคับผู้ประกันในศาลออกมาเป็นอีกหมวดหนึ่ง โดยผู้ประกัน อาจถูกบังคับให้ต้องรับผิดชอบหนึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา นอกจากนี้ ได้กำหนดหลักการใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่สามารถนำมาวางเป็นหลักประกันต่อศาลได้

มาตรา ๓๖๖ ที่แก้ไขใหม่ บัญญัติว่า “ถ้าบุคคลใดได้เข้าเป็นผู้ประกันในศาล โดยทำเป็นหนังสือหรือโดยวิธีอื่น เพื่อการชำระหนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือแต่ ส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น คำพิพากษาหรือคำสั่งเช่นว่านั้นย่อมใช้ บังคับแก่การประกันได้ โดยให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิขอให้ศาลบังคับคดีแก่ ผู้ประกันเสมือนหนึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยไม่ต้องฟ้องผู้ประกันเป็นคดีใหม่”

ในมาตรา ๓๖๗ ซึ่งบทบัญญัติที่แก้ไขใหม่ มีการกำหนดถึงสิ่งที่สามารถนำมา วางเป็นหลักประกันต่อศาลได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อผู้ประกันในศาลในการเตรียม ทรัพย์สินมาวางต่อศาลว่าทรัพย์สินสิ่งใดสามารถนำมาวางเป็นประกันต่อศาลได้